Arkivsak-dok.	20/05570-48
Saksbehandler	Anne Kristine Lysestøl

Saksgang	Møtedato
Utvalg for areal og miljø	20.10.2026

Saksframlegg

Lindesnes kommunes høringsuttalelse til ny kystlinje for strøm på strekningen Leire - Kanten/Hjorteland

Rådmannens forslag til vedtak

Utvalg for areal- og miljø slutter seg til søknad om anleggskonsesjon for ny 110 (132) kV kraftledning fra Leire til Kanten og utredningens valg av foretrukket alternativ 1, forutsatt at prosjektet sikrer tilstrekkelig kapasitet i strømforsyningen for fremtidig næringsetablering i Mandalskrysset med en ny 22kV forsyning.

Lindesnes kommune er glad for framdriften i prosjektet, og vil understreke viktigheten av å få oppgradert strømforsyningen til kommunen slik at det gir forutsigbarhet for planlagt utvikling.

Vedlegg
Høringsbrev av søknad for ny 100(132) kV Leire - Kanten Regionale myndigheter
Sammendrag av konsekvensutredninger_ny kystlinje_3454737
trasekart
Flere rapporter og dokumenter finnes på NVE sin prosjektside om høringen:
https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=26080&type=A
Her er en film fra 3dmodellen for prosjektet: https://youtu.be/rZ6DQui80r0

Saken kort fortalt

Glitre Nett har i forbindelse med sin søknad om konsesjon etter energiloven sendt ut på høring sitt forslag til ny Kystlinje for strøm for strekningen mellom Leire i Kristiansand kommune og Kanten/Hjorteland i Lindesnes. Prosjektet vil ha stor betydning for Lindesnes kommune, både for beredskap, og for å kunne gjennomføre planlagt utvikling i kommunen. Glitre nett oppsummerer bakgrunnen for søknaden slik:

> *«Bakgrunn for søknaden*
> Dagens 110 kV-ledning mellom Leire og Mikkelsmyr/Halshaug inngår i «Kystlinja». Kystlinja er en viktig regionalnettsforbindelse, som går fra Kulia transformatorstasjon i

> Kristiansand og videre langs kysten av Agder via Leire, Mikkelsmyr/Halshaug, Vallemoen og Lyngdal transformatorstasjoner til Øye transformatorstasjon i Kvinesdal kommune. Mange av trestolpene på strekningen er i dårlig forfatning, og ledningene nærmer seg sin tekniske levetid. I tillegg viser analyser at eksisterende kapasitet på Kystlinja vil kunne bli en flaskehals i fremtiden med forventet økt effektbehov i området. Det er derfor behov for å reinvestere hele Kystlinja.»

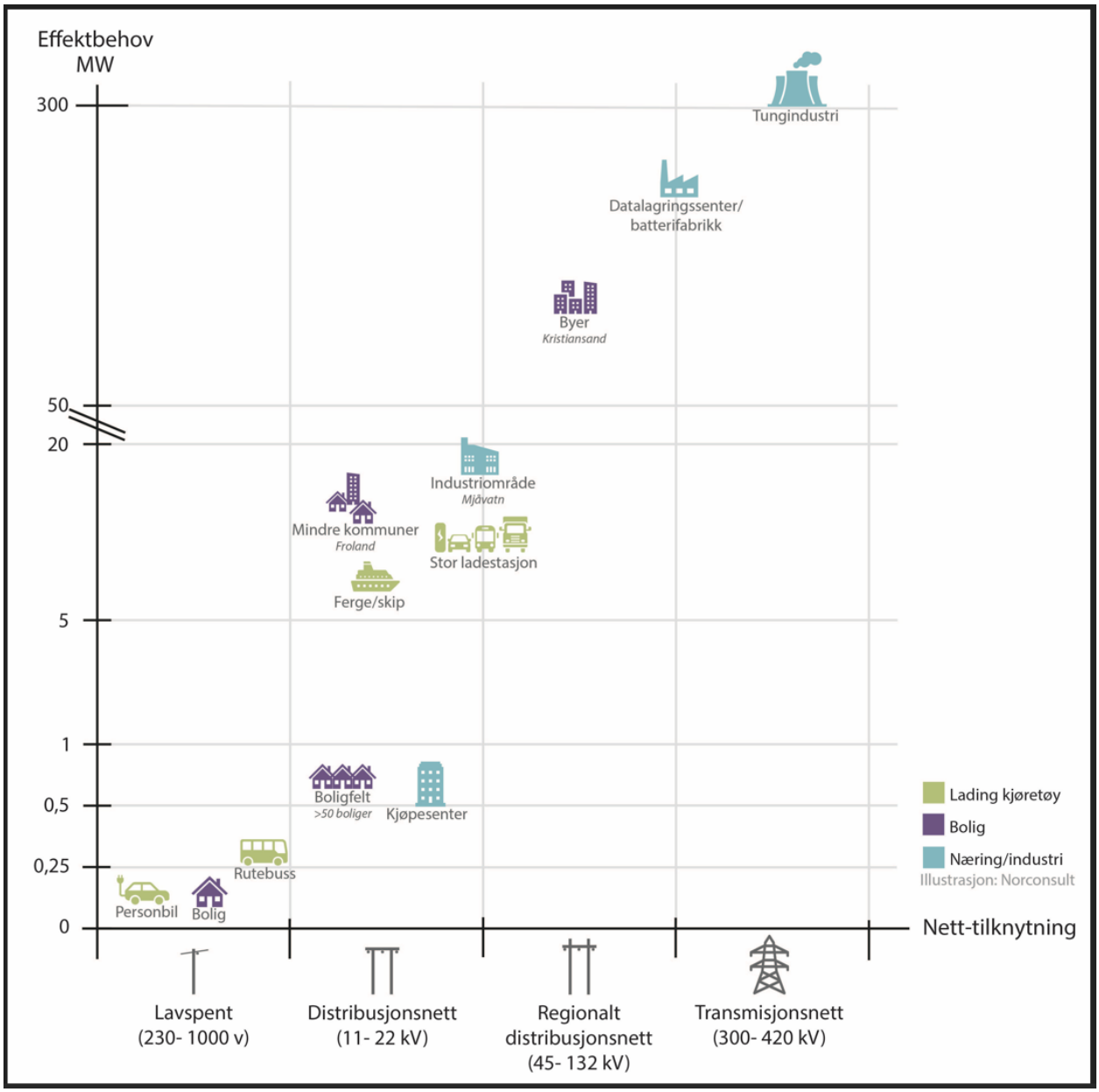
Kommunen blir nå bedt om å si sin mening om forslag til løsning, inkludert to alternative linjevalg.

Bakgrunn
Strekningen Glitre Nett nå søker om konsesjon for er en del av det større prosjektet som går under navnet «kystlinja». Kommunen har vært involvert på flere måter i prosessen og har tidligere sendt innspill i høringen av melding (tilsvarer planprogram) om planarbeidet. Da ba kommunen om at det på grunn av planlagt utbygging blant annet i Mandalskrysset, skulle bli vurdert en nordlig trase for Kystlinja. Dette har blitt fulgt opp. Glitre nett har tatt høyde for planlagt utbygging i Lindesnes i sin vurdering av fremtidig kraftbehov. Bygging av den nye Kystlinja skal etter planen skje i 2027-29 for dette strekket.

Vurdering
Rådmannen viser til høringsdokumentene.

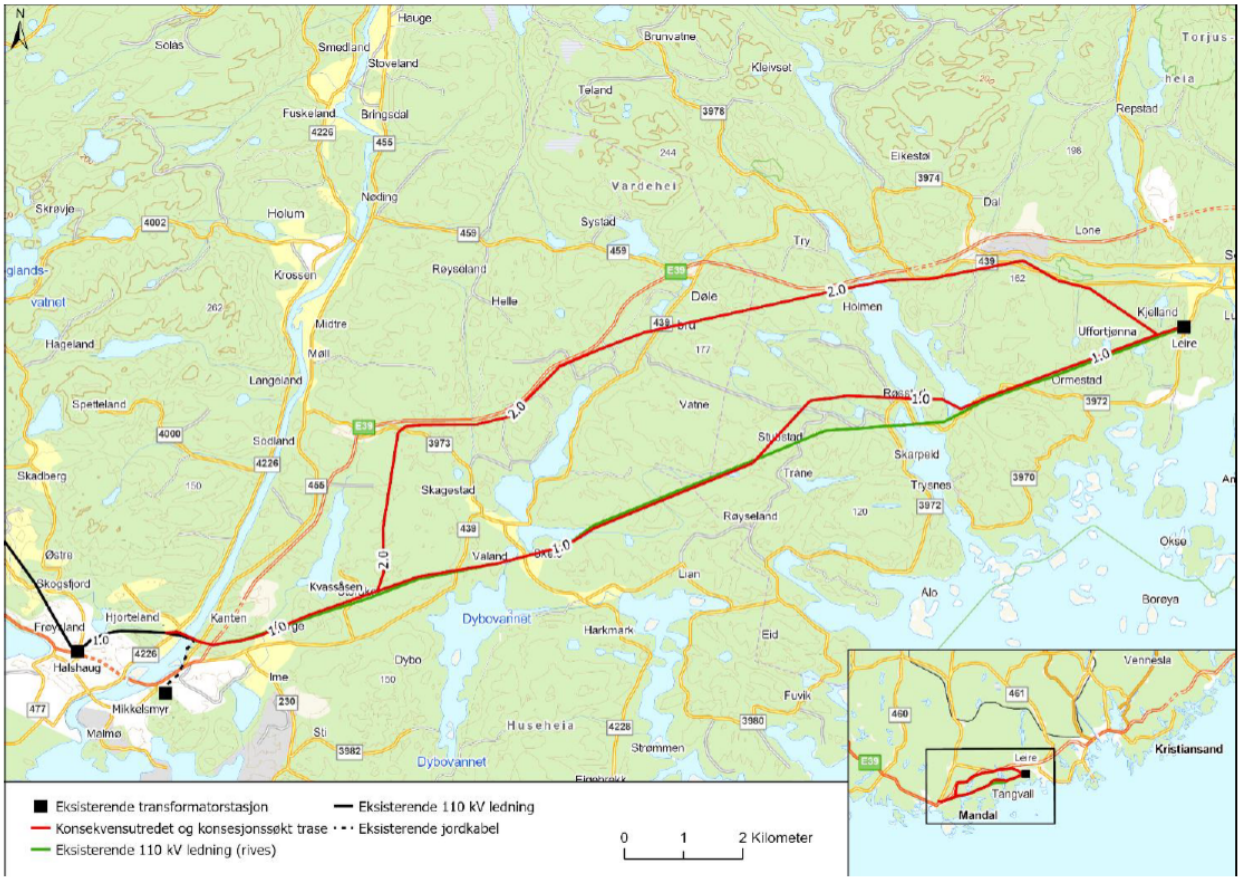
Rådmannen mener det er viktig at det regionale kraftnettet har en trygg forsyningssikkerhet og har en kapasitet til å dekke fremtidig behov knyttet til planlagt by-, tettsted- og næringsutvikling i kommunen. For Lindesnes kommune er det viktig at ny strømforsyning tar høyde for etableringer i de områdene kommunen har satt av til utbygging (stedsutvikling og næringsområder), og med en kapasitet hvor ikke ønsket etableringer blir satt på vent/stanset fordi kapasiteten på nettet ikke er til stede.

Dagens Kystlinje har kapasitet på110kV, mens i den nye linja oppgraderes kapasiteten til 132kV.



Figuren illustrerer linjetyper og hva slags etableringer de kan betjene. Fra 22kV linje kan alternativet være flere 22kV linjer før det er aktuelt å etablere en type regionalt distribusjonsnett. (Kilde: Glitre Nett/Norconsult)

Glitre Nett har to alternative traseer i høringen.
https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/731cde0f-fa9e-45ce-aaae-e304083302de/202510668/3454728



Bildet er hentet fra konsesjonssøknaden, og viser hele strekningen høringen gjelder.

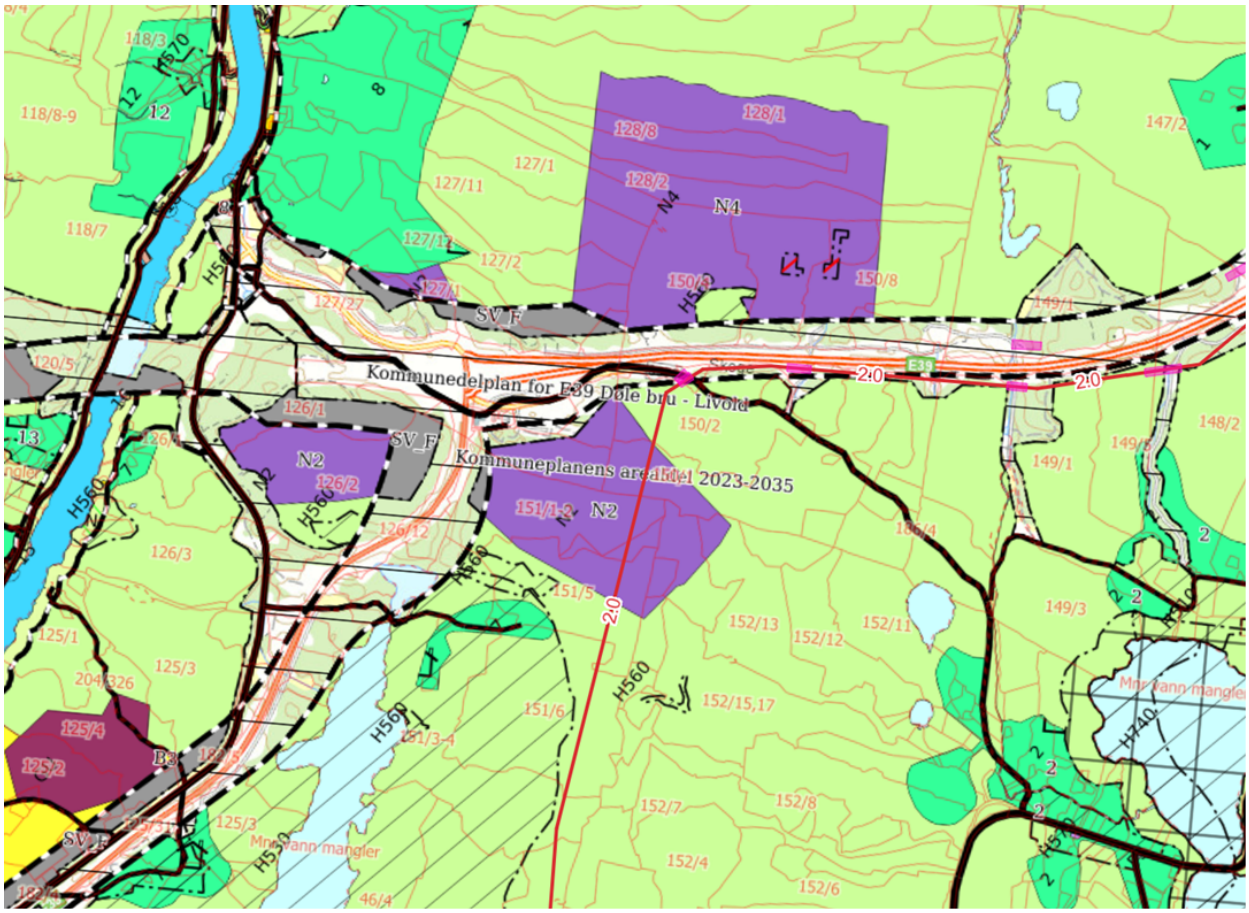
For Lindesnes kommune er det sentralt å sikre tilstrekkelig effekt til de prioriterte nærings- og industriområdene.

Områdene Strømsvika, Sodevika, Jåbekk, Gismerøya får strøm fra Mikkelsmyr og ev. Halshaug, og vil ikke bli påvirket av trasevalg. De to linjevalgene møtes mellom Storaker og Aurebekk, og går i samme trase videre.

Mandalskrysset, som også er et av prioriterte næringsområder i kommunen, ligger utenfor trase 1, mens nordlig trase går rett gjennom området. Kommunen har fått opplyst fra Glitre Nett at kostnad for å etablere nødvendig trafo vil koste i størrelsesorden 300 millioner for å koble på Mandalskrysset ved valg av nordlig trase, og at de mener det er det bedre og billigere å legge en ny linje opp fra trafo ved elva i trase 1 og opp til Mandalskrysset. Her er opplysninger saksbehandler har fått fra Glitre Nett når det gjelder kostnader til trafostasjon og nye 22kV-linjer:

> *«Vedr ditt spørsmål om kostander for ny 22 kV-forbindelse så er et anslag 1,5-2 MNOK per km. Dette med stasjonskostnader er litt vanskelig, men hvis vi ser på investeringskost for den nye stasjonen i Mandal så er den på ca. 300 MNOK. Det kan kanskje være et godt eksempel for en ny transformatorstasjon ved Mandalskrysset.»*
> *(E-post til saksbehandler 06.10.26)*

Transformatorstasjon ved Mandalskrysset er ikke en del av prosjektet. En annen ulempe ved å velge den nordlige traseen vil også være at den tar en del areal fra planlagt næringsområde. Traseen har en sikringssone på totalt 30 meter. Det vil ikke bli tillatt å føre opp bygg mm under denne, men arealet kan brukes til parkering o.l.



Figuren viser foreslått trase slik den vil gå gjennom Mandalskrysset næringsområde. (Kilde: Norconsult)

Det er viktig for Lindesnes kommune å ha forutsigbarhet for leveringssikkerhet av strøm for kommunens store framtidige næringsområde i Mandalskrysset. Dette området skal dekke behov for nye næringsarealer i kommunen til lager/logistikk/industri, og er avhengig av bl.a. god tilgang på strøm. Ved å oppgradere kystlinja vil det etter signaler fra Glitre Nett være gode nok muligheter for leveringssikkerhet på eksisterende lokalnett (sørlig trase). Virkningene er av saksbehandler undersøkt videre gjennom møte med Glitre nett og deres konsulent, og oppklarende dialog i etterkant. Her er informasjon Glitre nett har gitt i forbindelse med forberedelse av saken:

> *«Den nye kystlinjen gjør at vi kan hente ut mer effekt på 22 kV i alle stasjonene langs kysten. På sikt kan det bli behov for å øke transformatorkapasiteten i eksisterende stasjoner i Mandal, samt etablere nye 22 kV-kabler fra enten Mikkelsmyr eller Halshaug. Dette vil eventuelt bli aktuelt når effektprognoser tilsier det, eller dersom det foreligger nytt forbruk.*
>
> *Når det gjelder 22 kV-linjer og -kabler, kan disse overføre relativt store effekter over kortere avstander. Vi har tidligere benyttet en tommelfingerregel om at en ny stasjon bør ligge innenfor en radius på ca. 6 km fra forbruket. Dette er basert på flere*

forhold, blant annet behovet for å bygge ut mindre distribusjonsnett, lavere tap og redusert sannsynlighet for avbrudd etc.
For Mjåvann og Mandalskrysset er avstandene omtrent:

- *Kulia – Mjåvann: ca. 6,9 km (hovedforsyning)*
- *Halshaug – Mandalskrysset: ca. 7,6 km (hovedforsyning)*
- *Mikkelsmyr – Mandalskrysset: ca. 6,5 km dersom det etableres en ny og mer direkte kabeltrasé, langs eksisterende forsyning fra Halshaug.*

Dagens forbindelse fra Mikkelsmyr til Mandalskrysset fungerer mer som en reserveforsyning ved feil på hovedforbindelsen fra Halshaug.
For en forbindelse på rundt 7 km kan det normalt forventes en overføringskapasitet på ca. 8-12 MW (Mjåvann ca. 7 MW). Dette avhenger imidlertid blant annet av tykkelsen på linen/kabelen. I enkelte tilfeller kan det også være nødvendig å forsterke deler av eksisterende linjer eller kabler, eller etablere nye forbindelser (nye kabler opp til nytt forbruk fra eksisterende stasjoner), for å oppfylle Glitre Netts tekniske krav for dimensjonering av distribusjonsnettet (22 kV).»
(e-post til saksbehandler 07.10.26)

For oppfølgingsspørsmål har tilbakemeldingen vært at ved etablering av ny stasjon ved Hjorteland vil situasjonen være omtrent den samme for Mandalskrysset, men stasjonen vil bidra til bedre robusthet i leveringen i hele Mandalsområdet. Beskrivelsene som er gitt viser en forsyning fra Mandal som er på grensen når det gjelder avstand. Kapasitet kan forbedres med flere parallelle linjer. Dette er en løsning Rådmannen anbefaler å ta med som tilbakemelding på høringen, og som bør legges inn i prosjektet.

Fra Kanten ned mot Marnarveien, vinkles den nye trasen litt mer mot nord enn dagens trase, slik at på andre siden av elva kommer den i land nord for Buøya, og ikke på Buøya som dagens trase gjør. Dette gjør at den krysser en større del av jordet. Glitre nett beskriver valg av løsning inn mot Mandal som krevende på grunn av mye bebyggelse. For dette strekket er det ikke vist noen alternativ trase.

Tiltaket er konsekvensutredet. Resultater og sammendrag av utredingene ligger i vedlegget. Utredningene i sin helhet er tilgjengelige via lenken. Under er limt inn noen av sammenstillingene av konsekvenser for de to alternativene:

Begrunnelse for rangering	Nullalternativet medfører ingen endringer sammenlignet med dagens situasjon, bortsett fra nødvendige tiltak for å erstatte eksisterende master. Dette alternativet vil imidlertid begrense den framtidige overføringskapasiteten.	Store deler av traseen føres parallelt med eksisterende ledning som rives.	Samlet konsekvens er den samme som for alternativ 1.0, men alternativet rangeres lavere som følge av at 2.0 berører områder med større naturmangfoldverdier.

5.3 Teknisk/økonomisk vurdering av omsøkte traséalternativer

Tabell 5-2. Sammenstilling av de ulike kostnadselementene for de aktuelle alternativene.

Kostnadselement	0-alternativet (MNOK)	Alternativ. 1.0 (MNOK)	Alternativ 1.0-2.0-1.0 (MNOK)
Investeringskostnad		91	102
Drifts- og vedlikeholdskostnad (årlig)	1,5	1,2	1,3
Kapitalisert 40 års drift og vedlikehold	30,7	23,9	26,7
Rivekostnad**		8,1	8,1

Tabell 7-23. Arealtyper innenfor rettighetsbelte til omsøkte ledningstraseer hentet fra AR5 (daa).

Alternativ	Bebygd (11)	Samferd-sel (12)	Fulldyrka jord (21)	Innmarks-beite (23)	Skog (30)	Åpen fastmark (50)	Myr (60)	Fersk-vann (81)	Hav (82)
1.0	0,9	2,6	24,3	5,3	383	1,4	10,1	9,6	2,4
1.0–2.0–1.0	0,9	9,2	28,1	3,5	442	36,9	18,7	8,4	-

Økonomiske konsekvenser

Å få en oppgradert strømforsyning til kommunen vil være viktig for kommunen med tanke på beredskap og forsyningssikkerhet, og for attraktiviteten for å få etablert nye virksomheter i kommunen.

Interesser for barn og unge

Det er ikke spesielle interesser for barn og unge i denne saken.

Hensyn til klima og miljø

Det er ikke spesielle interesser for klima og miljø i denne saken.

Hensyn til folkehelse

Det er ikke spesielle interesser for folkehelse i denne saken.

Konklusjon

Det er svært positivt at gjennomføring av ny Kystlinje gjennom Lindesnes nå nærmer seg. Kommunens ønske om å utrede en nordlig trase via Mandalskrysset er blitt hørt og er en del av høringsforslaget. De to alternativene har små forskjeller i konsekvens for de ulike temaene, men i sum er sørlig trase blitt vurdert som foretrukken av Glitre nett. For Mandalskrysset vil en nordlig trasee beslaglegge en del av potensielt utbyggingsareal, og det vil måtte etableres en trafostrasjon av betydelig kostnad for å koble seg på Kystlinja lokalt. Rådmannen vurderer derfor at den tenkte fordelen med nordlig trase ikke viser seg å være reell. Rådmannen anbefaler derfor å støtte valget av sørlig trase, under forutsetning at strømtilgang i Mandalskrysset blir sikret med en ny 22kV linje.